

Safe Space

Jan Kraufvelin,
Studerandes kontaktperson i trakasseriärenden

Syfte och målsättning

- Hjälpa att identifiera kränkande särbehandling, trakasserier.
- Insatser för att motverka trakasserier och diskriminering.
- Uppmuntra att berätta om situationer av trakasserier, diskriminering, mobbning och våld, och vart man kan vända sig.
- Skapa en atmosfär av ömsesidig respekt och förståelse för att människors upplevelser av trakasserier och diskriminering kan se olika ut.

Målsättning: Ett ÅA där alla är trygga, hörda och får stöd – ”safe space”.

Trakasserier och diskriminering enligt lag

§ 8 Ingen får diskrimineras på grund av **ålder, ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, politisk verksamhet, fackföreningsverksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller någon annan omständighet som gäller den enskilde som person.** Diskriminering är förbjuden oberoende av om den grundar sig på ett faktum eller ett antagande i fråga om personen själv eller någon annan.

Diskriminering som avses i denna lag är förutom direkt och indirekt diskriminering även trakasserier, vägran att göra rimliga anpassningar samt instruktioner eller befallningar att diskriminera.

[Källa: Diskrimineringslag 1325/2014 - Ursprungliga författningar - FINLEX®](#)

ÅA:s målsättning

Åbo Akademi strävar efter att förhindra och förebygga förekomsten av alla typer av diskriminering, trakasserier, rasism och mobbning. Trakasserier stör arbete och studier, minskar motivationen och kan förstöra gemenskapen. Allvarliga trakasserier kan leda till hälsoproblem, sjukledigheter, en fördröjning av studierna och arbetet eller till och med ett behov av att byta arbets- eller studieplats.

Åbo Akademi accepterar inga trakasserier inom universitetet (ej heller fester, tillställningar och andra evenemang på något annat sätt relaterade till ÅA:s verksamhet), och **strävar efter att universitetet är en trygg plats för alla.**

Utgångspunkten vad som ses som trakasserier beror på den egna uppfattningen hos den som utsätts för det oönskade beteendet.

Direkta trakasserier

Trakasserier kan ta sig i följande uttryck (exempel)

- Genom sexuella och ras uttryck som gester.
- Olämpligt prat, skämt och ovälkomna kommentarer eller frågor relaterat till kropp, ras, klädsel eller privat liv.
- Stötande material, meddelande eller telefonsamtal.
- Krav på sexuella tjänster eller annan form av sexuell aktivitet.
- Ovälkommen fysisk kontakt

- Fysiskt våld.
- Våldtäkt eller försök till våldtäkt.

Indirekta trakasserier

- Genom att höra kommentarer som inte är riktad till dig, men underförstått.
- Rasistiska, sexistiska skämt etc.
- Tala illa om någon som är i rummet på ett annat språk.
- Vara delaktig i trakasserier eller stöda det men inte vara den huvudsakliga aktören/den som kränker (t.ex. skratta när någon annan gör eller säger något diskriminerande)
- Vara tyst om det fast du vet att trakasserier pågår.

Andra exempel på diskriminering

- Utestängande från vissa aktiviteter
- Osakligt beteende / särbehandling av andra
- Stereotypificering pga ras, religion eller kön

Trakasserier och diskriminering – personliga erfarenheter

- Små s.k. mikroaggressioner, som refererar till dagliga direkta eller indirekta kommentarer eller insinuationer eller beteende riktade mot en person, ofta från en marginaliserad grupp.
Tänk på detta! Även om dina frågor, skämt eller kommentarer som en person hör varje dag inte är menade som negativa, kan de om de upprepas ofta upplevas som diskriminerande.

“Åhå, du är en transperson. Du ser inte ut som en sån!”

“Är det där ditt riktiga hår?”

“Det är så homo.”

*“De där
människorna...”*

“Var är du du egentligen hemma ifrån?”

[Microaggressions as annoying as mosquitos](#)

Om du trakasseras eller diskrimineras

- Att bli trakasserad och diskriminerad kan vara förvirrande, men om du upplever att någonting hände som gjorde att du kände dig obekvämt eller misstror dina instinkter – gå och tala med någon. Det kan vara en vän, ÅA:s kontaktpersoner, någon annan av personalen vid ÅA, Studentkåren, polisen eller annan relevant instans.
- Fundera på vad du skulle vilja göra och vilka valmöjligheter du har. Om du väljer att inte göra en anmälan, är det okej, om du väljer att anmäla är det också okej. Du kan alltid, om du så önskar, först ta kontakt med ÅA:s kontaktpersoner.
- Vilken upplevelse du än har, förstå att den är på riktigt. Din säkerhet är prio 1 och det du behöver göra för att bevara ditt välmående är helt förståelsefullt.

Om du ser någon bli utsatt för trakasserier

- Bedöm situationen, se över din egen säkerhet och om möjligt uppmärksamgör även någon annan närvarande.
- Framför allt om trakasseriet är pågående och grovt, försök då alltid om möjligt stoppa trakasseriet och kontakta genast arrangör/ansvarig person/polisen.
- Se sammanhang, vem kan hjälpa, graden av trakasserier, alkohol, scenarier, klassrum.
- Du kan alltid i efterhand ta kontakt med en av ÅA:s kontaktpersoner för att diskutera situationen och dina tankar kring den.

Vad ska man göra då någon berättar sig vara utsatt

- Lyssna och visa empati!
- Tro på dem, eller åtminstone ifrågasätt inte personen som berättar åt dig.
 - Det är inte upp till dig att bedöma om deras upplevelse är på riktigt.
 - Hänvisa dem eller följ med dem till en kontaktperson.
 - Respektera deras val av beslut.
- Konfidentiellt! Att vara utsatt är en väldigt personlig upplevelse så respektera personens önskan av vara konfidentiell.
- Ta hand om dig själv. Att vara ett stöd till någon eller höra om hens erfarenheter kan vara svårt. Försök hitta en person som kan stöda dig om du har behov för det.

Vem berörs och vem är ansvarig?

ALLA

Kom alltid ihåg!

Vi bör alla sträva efter att göra vår tillvaro trygg, inklusiv och respektfull för alla – “safe space”!

Acceptera inte trakasserier eller diskriminering mot dig eller andra!

Ta hand om er!

[Info på intran:](#)

[Stöd vid trakasserier \(sharepoint.com\)](#)

Tack!

Kontaktpersoner

Åbo Akademi

Koordinator **Jan Kraufvelin**, jan.kraufvelin@abo.fi,

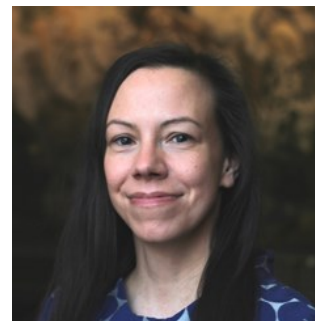
+358 505365886

Koordinator **Anita Sundman**, anita.sundman@abo.fi,

+358 505489505

<https://www.abo.fi/studera-hos-oss/du-som-redan-studerar/ma-bra/stod-vid-trakasserier/>

“Vi är här för dig!”

Kåren

Trakasseriombud: **Petra Lindblad**

Service expert: **Sandra Häggkvist**

E-mail: trakasseri@studentkaren.fi

<https://youtu.be/pjy9c9K95rw>

